

Chính Pháp Nhân Tạng liên hệ đến Tổ sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh

ISSN: 2734-9195 14:10 11/09/2025

Sự có mặt của dòng thiền do tổ sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh khai sáng tuy không rực rỡ vạm đại như dòng thiền của pháp đệ Liễu Quán nhưng cũng đã kịp lưu lại dấu ấn truyền thừa trong dòng chảy Phật giáo Việt Nam.

Tác giả: **Đại đức Thích Nhật Tấn**

Tổ đình Sắc tứ Linh Sơn, thôn Hiền Lương, xã Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa

Tóm tắt: Tổ sư **Thiệt Diệu Liễu Quán** không chỉ được biết đến là vị đệ tử xuất chúng kế thừa tông chỉ của thiền sư Minh Hoằng Tử Dung nhưng ít ai biết đến Ngài còn có một vị trưởng tử cũng xuất sắc là Tổ sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh, người kế thế tổ đình Ấn Tôn-Từ Đàm. Theo nhiều nguồn tư liệu mới, Tổ sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh còn lưu xuất một bài kệ truyền thừa, đặc biệt là Chánh Pháp nhĩ tạng hiện lưu tại tổ đình Vạn Thiện (Khánh Hòa).

Tìm kiếm: Tổ sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh, Chánh pháp nhĩ tạng tại tổ đình Vạn Thiện,...

Nhập đề

Thiệt Diệu là vị tổ sư khai sáng dòng thiền Liễu Quán, đồng thời cũng là đệ tử đắc pháp của thiền sư Minh Hoằng Tử Dung khai sơn chùa Ấn Tôn-Từ Đàm. Bên ánh hào quang của ngài, tổ sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh cũng là một cao đồ kiệt xuất. Tổ sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh khai sơn chùa Quảng Phước trên núi Thiên Hỷ, trú trì chùa Vạn Thiện[1] chân núi Phụng Thủy, kế thế trú trì tổ đình Ấn Tôn sau khi tổ Tử Dung viên tịch.

Tư liệu về tổ Thiệt Vinh Bửu Hạnh đến nay ít được phổ tri rộng rãi, chỉ xuất hiện trong các nguồn tư liệu long vị, bia tháp, các bản kinh ấn khắc như Vu Lan Bồn kinh tân số (1750), Quy sơn cảnh sách cú thích ký (1739) và một số bài nghiên cứu của hòa thượng Thích Hải Ấn như Lịch sử Phật giáo xứ Huế năm 2006, Tổ

đình Ấn Tôn nơi Tổ sư Liễu Quán nhận yếu chỉ thiền-Khởi nguồn cho sự ra đời của thiền phái Liễu Quán đăng trên kỷ yếu hội thảo Thiền phái Liễu Quán lịch sử hình thành và phát triển năm 2023, hay xứ Trầm Hương của nhà văn Quách Tấn cũng lược nói đến tổ Thiệt Vinh Bửu Hạnh qua lịch sử chùa Vạn Thiện. Trong bài viết này, người viết chỉ bổ sung tư liệu mới về Tổ sư Bửu Hạnh qua bản Chánh pháp nhãn tạng hiện lưu tại chùa Vạn Thiện.

1. Đôi nét về Tổ sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh

Dựa theo long vị[2], bia tháp[3] tại tổ đình Từ Đàm và long vị tại tổ đình Vạn Thiện[4], tổ sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh là cao đồ của thiền sư Minh Hoàng Tử Dung, pháp huynh đồng sư với tổ Thiệt Diệu Liễu Quán. Ngài Khai sơn chùa Quảng Phước trên núi Phụng Thủy (Hòn Én, Diên Khánh), sau sáp nhập với chùa Vạn Thiện. Khi tổ Tử Dung viên tịch, ngài trở ra Phú Xuân kế thế trú trì chùa Ấn Tôn thay thầy Tổ cho đến ngày viên tịch. Đệ tử nổi pháp của ngài là Tế Cảm Linh Phù kế thế trú trì chùa Vạn Thiện và Tế Ngữ Cảnh Huống kế thế trú trì chùa Ấn Tôn.

Ngoài ra, dựa vào nội dung bản khắc Vu Lan Bồn kinh tân số tại chùa Hội Tôn[5], chúng ta biết được ngài Thiệt Vinh Bửu Hạnh còn khai kệ lập phái nhưng đáng tiếc kệ truyền lại khuyết đi 4 chữ ở câu thứ 4 do mỗi một. Nội dung kệ viết như sau:

明實際安禪

心端性朗然

海澄珠自現

雲□□□

一炬騰光遠

萬燈續焰連

聖賢興紹述

大法永貽傳□

Minh thiết tế an thiền

Tâm đoan tánh lãng nhiên

Hải trường châu tự hiện

Vân.....

Nhất cự đăng quang viễn

Vạn đăng tục diệm liên

Thánh hiền hưng thiệu thuật

Đại pháp vĩnh di truyền.

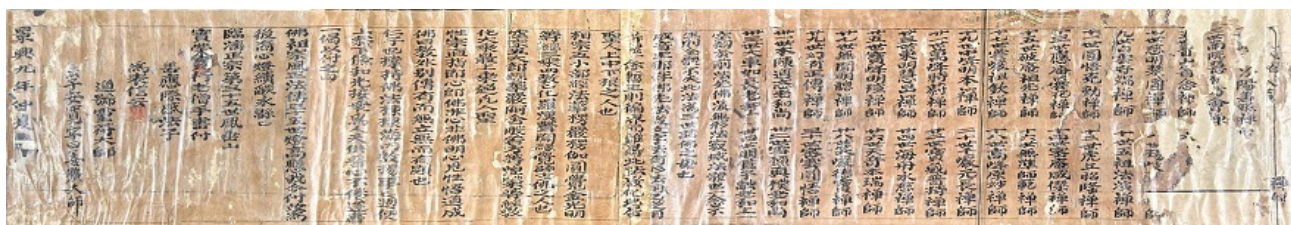
Như vậy, thiền sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh là vị tổ sư chính truyền y bát của tổ sư Minh Hoàng Tử Dung, kế thế trú trì tổ đình Ấn Tôn, đồng thời khai sáng dòng thiền mới và sự truyền thừa của dòng thiền ấy được thấy rõ nhất qua nội dung trong Chánh pháp nhãn tạng hiện lưu giữ tại chùa Vạn Thiện.



2. Hình thức và nội dung Chánh pháp Nhãn tạng

Hình thức: Văn bản có kích thước 31cm x 191cm, hiện trạng giấy đã bị phong hóa ố vàng, chữ viết theo lối Lệ thư trên nền hoa văn rồng uốn lượn đẹp mắt, có ép lụa bảo vệ. Tuy nhiên vì yếu tố thời gian, nội dung văn bản và họa tiết nền đã bị hư hoại nặng, nhiều nội dung mất đi khi lớp mặt giấy bị bong tróc. Trên văn bản này có ba dấu triện son với kích thước 3cm x 3cm ấn tại dòng Thiệt Vinh Bửu Hạnh lão tăng thủ thư phó, tại dòng Vi biểu tín vân và cuối dòng niên

hiệu Cảnh Hưng cửu niên trọng hạ nhưng dấu đã bị mất 3/4 ấn.



Nội dung: Bố cục văn bản khuyết đi các phần thường thấy trong các văn bản Chánh pháp nhãn tạng như tiêu đề, danh hiệu Bốn sư Thích ca Mâu ni, các vị tổ sư Trung Hoa,... nhất là thiền sư khai tông Lâm Tế.

Trên văn bản chỉ chép đạo hiệu lịch đại tổ sư dòng Lâm Tế từ đời thứ 3 đến đời thứ 37. Nội dung văn bản được lược tả như sau:

□□□ 三世南院慧顒禪師□□□

三十世密雲圓遇禪師

三十一世木陳道敗老和尚

三十二世雪樞真發老和尚

三十三世大沙如長老和尚

三十四世明弘子融老和尚□□□

臨濟正宗第三十五世鳳垂山實榮寶行老僧手壽富善應際感法子為表信云□

道號靈符大師法子安寬字曰善曠大師□

景興九年仲夏

Phiên âm:

...Tam thế Nam Viện Huệ Ngung thiền sư....

Tam thập thế Mật Vân Viên Ngộ thiền sư

Tam thập nhất thế Mộc Trần Đạo Môn lão hòa thượng

Tam thập nhị thế Tuyết Đậu Chơn Phát lão hòa thượng

Tam thập tam thế Đại Sa Như Trường lão hòa thượng

Tam thập tứ thế Minh Hoàng Tử Dung lão hòa thượng...

Lâm Tế chánh tông đệ tam thập ngũ thế Phụng Thủy sơn Thiệt Vinh Bửu Hạnh
lão tăng thủ thọ phú Thiện Ứng Tế Cảm pháp tử vi biểu tín vân:

đạo hiệu Linh Phù đại sư pháp tử An Khoan tự viết Thiện Khoáng đại sư.

Cảnh Hưng cửu niên trọng hạ (1748)

Lời kết

Qua nhiều cuộc di thiên hoán vật, Chính pháp Nhân tạng tại Tổ đình Vạn Thiện tuy đã bị phủ mờ bởi lớp bụi thời gian, nhưng với nội dung còn lại cũng đủ để chấm thêm di chứng cho trang vàng lịch sử Phật giáo Việt Nam, nhất là di chứng về mặt tư liệu lịch sử và phổ hệ truyền thừa.

Sự có mặt của dòng thiền do tổ sư Thiệt Vinh Bửu Hạnh khai sáng tuy không rực rỡ vạn đại như dòng thiền của pháp đệ Liễu Quán nhưng cũng đã kịp lưu lại dấu ấn truyền thừa trong dòng chảy Phật giáo Việt Nam. Nhánh truyền thừa của tổ Thiệt Vinh tuy chỉ dừng lại ở thế hệ thứ ba tức thế hệ của ngài An Khoan Thiện Khoáng pháp tử nối pháp của tổ Tế Cảm Linh Phù tại chùa Vạn Thiện nhưng cũng đủ minh chứng cho sự truyền thừa của dòng thiền Lâm Tế mới tại Việt Nam.

Tác giả: **Đại đức Thích Nhật Tấn**

Tổ đình Sắc tứ Linh Sơn, thôn Hiền Lương, xã Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa

Tài liệu tham khảo:

1. Thích Hải Ấn, Hà Xuân Liêm (2006), Lịch sử Phật Giáo xứ Huế, NXB Thuận Hóa, Huế.
2. Thích Hải Ấn (2024), “Tổ đình Ấn Tôn nơi tổ sư Liễu Quán nhận yếu chỉ thiền-khởi nguồn cho sự ra đời của thiền phái Liễu Quán”, kỷ yếu hội thảo khoa học thiền phái Liễu Quán: Lịch sử hình thành và phát triển, tr 20-35.
3. Quách Tấn (2018), Xứ Trầm Hương, NXB Đà Nẵng, Đà Nẵng.

Chú thích:

[1] Chùa thuộc địa phận xã Diên An, huyện Diên Khánh, tỉnh Khánh Hòa. Nguyên khai sơn là tổ Ân Tùy, sau khi tổ tịch thì sáp nhập với quan tự Quảng Phước và giữ tên gọi Vạn Thiện cho đến ngày nay.

[2] 教賜團淨臨濟正宗三十五世上寶下行諱實榮老和尚猊座 (Sắc tứ Viên Tịnh Lâm Tế chánh tông tam thập ngũ thế thượng bảo hạ hành huy Thiệt Vinh lão Hòa thượng nghê tòa)

[3] 救賜圓淨寶和尚之塔 (Sắc tứ Viên Tịnh Bảo hòa thượng chi tháp)

[4] 嗣臨濟正宗三十五世鳳垂山上寶下行諱實榮老和尚猊座 (Tự Lâm Tế chánh tông tam thập ngũ thế Phụng Thùy sơn thượng Bửu hạ Hạnh húy Thiệt Vinh lão hòa thượng nghê tòa)

[5] Thích Hải Ấn (2024), “Tổ đình Ấn Tôn nơi tổ sư Liễu Quán nhận yếu chỉ thiền-khởi nguồn cho sự ra đời của thiền phái Liễu Quán”, kỷ yếu hội thảo khoa học thiền phái Liễu Quán: Lịch sử hình thành và phát triển, tr.27-28.